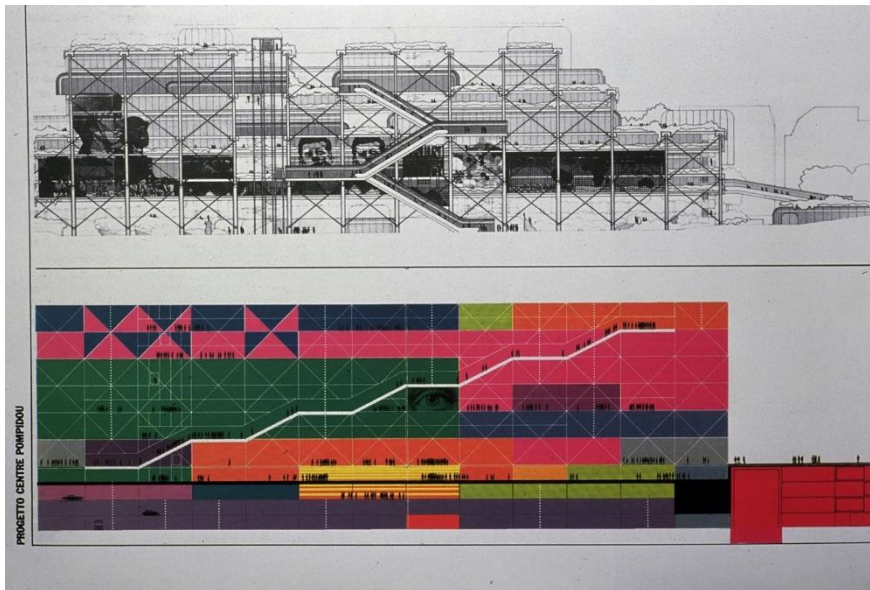

Sir Richard Rogers (1933-2021) overleden

Sommige architecten maken op jonge leeftijd een opmerkelijk gebouw en dat betekent een blitz start, soms ook een grote carrière. Met de bouw van de Beurs van Amsterdam (1903) positioneerde H.P.Berlage zich krachtig op de architectuur scene van Nederland. Er zijn nog andere voorbeelden zoals de twee jonge architecten die door de jury in 1972 werden gekozen voor het Centre Georges Pompidou, de Italiaan Renzo Piano en de Engelsman Richard Rogers. Uit bijna 700 inzendingen van een open competitie werd hun ambitieus ontwerp gekozen. Rogers realiseerde één gebouw in België, het nieuw Antwerps Justitiegebouw, het "Vlinderpaleis".

Rogers is geboren in Italië. Zijn mijn nonkel was Ernesto Nathan Rogers, die een invloedrijke rol had in de Italiaanse architectuur als lid van het bureau BBPR en als redacteur van het tijdschrift Casabella. De referentie naar een dergelijk familielid is niet onaardig. Voor Centre Pompidou mag men niet vergeten te vermelden het bureau van ingenieur Ove Arup, één van de toonaangevende ingenieursbureaus in de wereld.

Tussen wedstrijdontwerp en definitief project. Roltrappen waren steeds aan de buitenzijde. In het gerealiseerd gebouw werd het een doorlopen "slang" naar boven toe.

Op 31 januari 1977 opende Beaubourg zijn deuren na hevig protest. Velen zagen dit als een mislukking, als een aanslag op de architectuur. Maar het werd een iconisch gebouw. Terwijl de deelnemers het gehele terrein konden bebouwen opteerden beide jonge ontwerpers om de helft niet te bebouwen en dit voor een stedelijk plein. Architectuur is meer dan een gebouw, de ruimte die overblijft is van even groot belang. Professor Dal Co beschouwt Beaubourg als een 'involuntary monument', een 'onvrijwillig

monument' omdat het nooit vanuit deze optie werd bedacht. Het is door het gebruik dat het dit statuut heeft gekregen van stedelijk referentiepunt, zoals de Eiffeltoren, Notre Dame of de Opera Garnier, gebouwen waarmee wij Parijs in ons geheugen vasthouden.

Na Parijs volgden nog andere belangrijke projecten waarmee hij zijn naam definitief positioneerde, waaronder het hoofdkantoor van de verzekeringsgroep Lloyd's in Londen. Om 2000 te vieren ontwierp hij in Londen de Millennium Dome. In Straatsburg bouwde hij de huisvesting voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Hij kreeg ook de opdracht voor de nieuwe WTC Toren in New York. Hij ontwierp een deel van de Londense luchthaven Heathrow en wie ooit vloog op Madrid zal onder de indruk zijn geweest van een nieuwe kathedraal, Terminal 4 van de luchthaven van Barajas. Rogers kreeg in 2007 de Pritzker Prize, de meest prestigieuze architectuurprijs die een architect kan ontvangen.

Presentatie van het project in aanwezigheid van Rogers. In het midden met micro ingenieur architect ingenieur Peter Van Kerckhove van het bureau VK, links Richard Rogers en rechts de toenmalige minister van Justitie Tony Van Parys.

Foto Marc Dubois

Eén van de ambities die Stefaan De Clerck had toen hij voor de eerste maal minister van Justitie werd, was het moderniseren van de erg verouderde gebouwen infrastructuur. Voor Gent en Antwerpen werden wedstrijden uitgeschreven door de Regie der Gebouwen. In Gent won de equipe Stéphane Beel / Lieven Achtergael en voor Antwerpen viel de keuze op het voorstel van de toen reeds "Sir" Richard Rogers.

Met het project kreeg Antwerpen een betekenisvol publiek bouwwerk waarbij de gerechtszalen bovenaan zijn gesitueerd met daaronder de kantoren voor de administratie. Ook als beëindiging van de Leien neemt het gebouw duidelijk een positie in, geen toren maar een laag en langwerpig gebouw dat de Bolivarplaats een stedelijke schaal geeft.

Marc Dubois
December 2021
